

Riktlinjer

Riktlinjer för examensarbete i företagsekonomi

Beslutat av

Institutionsstyrelsen, revision 2 – fastställd 2011-10-28

Dekan, revision 3 – fastställd 2013-01-29 (dnr ST 2013/47-1.1)

Dekan, revision 4 – fastställd 2016-02-24 (dnr. 2016/1068-1.1)

Dekan, revision 5 – fastställd 2018-02-21

Gäller från

2018-02-21

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Syfte och inriktning	3
1.2 Skillnad mellan examensarbeten på olika nivåer	3
2 Roller och ansvar	3
2.1 Studenternas ansvar och roll	3
2.2 Examinatorns ansvar och roll	4
2.3Handledarens ansvar och roll	4
2.4 Kursansvarig	5
2.5 Seminarieledare	5
2.6 Medbedömarens ansvar och roll	5
3 Arbetsprocessen	5
3.1 Obligatorisk seminarierie	5
3.2Handledning	5
4 Formella krav	6
4.1 Behörighet	6
4.2 Examensarbetets omfattning	6
4.3 Antal exemplar av färdigtryckt arbete	6
4.4 Rapportens disposition	6
4.5 Radavstånd och teckenstorlek	6
4.6 Rubrik- och referenssystem	6
4.7 Källförteckning	6
5 Övriga instruktioner	6
5.1 Gruppstorlek	6
5.2 Plagiatkontroll	7
5.3 Publicering av färdigt arbete	7
5.4 Uppdragsarbeten – sekretess, etik	7
5.5 Examensarbetets kostnader	7
6 Betygsättning	7
Bilaga 1	8
Exempel på struktur för seminarierie	8
Bilaga 2 Betygskriterier	10

1 Inledning

Detta dokument innehåller riktlinjer för examensarbeten i företagsekonomi vid Ekonomihögskolan. Riktlinjerna utgör ett stöd för student, handledare och examinator innan, under och efter själva processen att skriva ett examensarbete. Då det inom högre utbildning finns många olika ämnesdiscipliner, med olika forskarbakgrund, finns olikheter mellan ämnen i både skrivprocess och bedömning. Viktigt att notera är dock att formerna för bedömning ska beskrivas i kursplanen och att det vid kursstart tydligt ska framgå vad som gäller för den specifika kursen och att bedömnings- och betygskriterier ska presenteras för studenterna skriftligen (*Lokala regler för examinationer på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet, dnr: 2015/194–1.1*). Bilaga 2 – betygskriterier ska ses som en mall och en yttre struktur.

1.1 Syfte och inriktning

Examensarbetet består av att självständigt anskaffa och formulera en fråga, att genomföra och att presentera en studie. Arbeten på 15 högskolepoäng (hp) bedrivs på halv- eller helfart under en termin, medan arbeten på 30 hp bedrivs på helfart under en hel termin. Syftet är att utveckla studenternas förmåga att genomföra kreativa och reflekterande examensarbeten på vetenskaplig grund. De studerande ska visa på metodologiska kunskaper och förmågan att självständigt inhämta, bearbeta och analysera data mot bakgrund av ämnesrelevant teori.

1.2 Skillnad mellan examensarbeten på olika nivåer

Vid Ekonomihögskolan finns examensarbeten på olika nivåer: kandidat-, magister-, masternivå samt inom yrkesexamen genom Civilekonomexamen. Många delar av detta riktlinjedokument gäller också för de uppsatser som skrivs (på G1F-nivå) inom grundutbildningsprogrammen.

Examensarbeten på kandidatnivå 15 hp (G2E-nivå) och magisternivå 15 hp (A1E-nivå) kan vara baserade på teoretiska och/eller praktiska problem. Examensarbeten på Civilekonomprogrammet 30 hp (A2E-nivå) är företrädesvis baserade på praktiska problem och samarbete med en uppdragsgivare (ex. potentiella arbetsgivare) uppmuntras. Examensarbeten på masternivå 30 hp (A2E-nivå) är företrädesvis baserade på teoretiska problem. Några formella skillnader finns inte mellan examensarbeten på kandidat- och magisternivå vad gäller struktur och omfattning. Det ställs dock kvalitativt högre krav på teoretisk och praktisk relevans för ett examensarbete på magister- och masternivå jämfört med kandidatnivå. Examensarbeten på avancerad nivå förväntas även ha en tydligare akademisk inriktning; de ska positioneras gentemot tidigare forskning och metoddiskussionen ska vara reflekterande på ett akademiskt sätt. Förväntningarna på att examensarbetet ska ha ett teoretiskt bidrag till vetenskapssamhället ökar också för varje examensnivå.

2 Roller och ansvar

I ett examensarbete är flera roller inblandade: student, handledare, examinator, kursansvarig, seminarieledare och ev. medbedömare. Enligt *Lokala regler för examinationer på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet* (Dnr 2015/194–1.1) ska examinator och handledare för ett examensarbete inte vara samma person, om inte särskilda skäl föreligger. Vidare gäller att examinator på grundnivå ska vara disputerad och att examinator på avancerad nivå ska vara docent inom huvudområdet/ämnet, om inte synnerliga skäl för undantag föreligger. I detta avsnitt ges en kort beskrivning av vad som förväntas av respektive roll.

2.1 Studenternas ansvar och roll

Studenterna är huvudansvariga för examensarbetets genomförande och kvalitet. Det är deras förmåga att tillgodogöra sig råd från handledare, examinator och varandra på ett övervägt sätt som påverkar hur väl de lyckas. Det är viktigt att notera att studenter som siktar mot ett betyg över E (godkänt) inte kan förvänta sig att handledaren skall ge råd som innebär att de når detta betyg per automatik. Det är de enskilda studenternas noggrannhet, kreativitet, analysförmåga och förmåga att nyttja sitt material och

omgivningens kommentarer, som ger dem möjligheter att uppnå ett lyckat resultat. Sammanfattningsvis förväntas studenterna

- ta ett tydligt eget ansvar för sitt examensarbete;
- bidra till en god arbetsmiljö i författargruppen;
- hålla kontakt med handledaren under hela processen;
- aktivt delta i de olika seminarierna både som författare och opponenter.

2.2 Examinatorns ansvar och roll

Examinatorn ansvarar för organisation och genomförande av examensarbetets obligatoriska seminarier. Examinatorn ansvarar också för att informera studenterna om bedömningskriterier och riktlinjer, samt det aktuella kurstillfällets genomförande i förhållande till riktlinjerna. Om flera examinatorer finns vid ett kurstillfälle ska en av dem ha ett samordnande kursansvar. Examinatorn tilldelar varje student/par/grupp en handledare, i samverkan med respektive prefekt. Examinatorn kan ge dispens för frånvaro på seminarium. Examinatorn ska säkerställa den vetenskapliga nivån på examensarbetena och ansvarar vidare för betygsättning. Som underlag för betygsättningen kan synpunkter inhämtas från handledare och andra relevanta personer både inom och utom lärosätet. Detta bör ske efter att examinator själv har gjort en preliminär bedömning av examensarbetets kvalitet. I examinatorns roll ingår också att fungera som en rådgivare och diskussionspartner till handledaren. Det är viktigt att examinator och handledare för en dialog under om krav och förväntningar under hela processen för att säkerställa en samsyn kring dessa, och därmed en samstämmig kommunikation gentemot studenterna. Om det råder stor oenighet mellan examinator och handledare bör en tredje part kopplas in, efter samråd med berörd prefekt.

Vad gäller förväntningarna på examinatorn kan dessa i korthet sägas vara att:

- organisera och informera studenterna om kursens innehåll och struktur samt bedömningskriterier, dela in studenterna i grupper, tilldela handledare och opponenter samt informera om aktuellt genomförande
- leda de olika seminarierna och säkerställa den vetenskapliga nivån
- säkerställa att alla examensarbeten genomgår plagiatkontroll i antiplagiatsystemet Urkund
- sätta betyg och ombesörja rapportering av resultat till studenterna och utbildningsadministratören
- ha kontakt med handledaren under hela processen

2.3 Handledarens ansvar och roll

Handledarens roll är att vara kontaktperson och vägledare för studenterna under arbetsprocessen. Handledarens råd och kommentarer utgår i allmänhet från skrivet material från studenterna. Det kan gälla lämpliga teoriområden, diskussion om metodval, kommentarer på det skrivna, kommentarer på analyser etc. I vilken form dessa kommentarer ges varierar mellan handledare. Det centrala är att studenten har rätt att förvänta sig råd, och därigenom ges möjligheter att skriva ett examensarbete som uppfyller de krav som ställs. Handledarens ansvar är att bidra till en lärprocess som innebär att målen kan nås, inte att handfast hjälpa studenten att skriva examensarbetet. Det är handledarens ansvar att diskutera praktiskt upplägg och samarbete med studenterna, t.ex. i vilken form man ska kommunicera och hur lång tid i förväg manus ska levereras för att handledaren ska kunna ge synpunkter.

Inför och under arbetets gång bör handledaren föra en dialog med examinatorn om krav och förväntningar på examensarbetet, för att säkerställa att kommunikationen av dessa gentemot studenterna är samstämmig vid handledning och seminarier. När examensarbetet är avslutat och examinatorn har satt ett preliminärt betyg bör handledaren (på begäran från examinatorn) även ge sin syn på betygsförslaget innan det fastställs.

Vad gäller förväntningar på handledaren så kan dessa i korthet sägas vara att

- ge råd och anvisningar som stimulerar lärprocessen och driver arbetet framåt
- genomföra sluthandledning
- hålla kontakt med examinatorn under hela processen

- på begäran från examinator ge sina synpunkter på betyg.

2.4 Kursansvarig

Kursansvarig är vanligtvis examinator och är den som planerar kursen, ser till att alla uppsatsförfattare får examinator/handledare och informerar studenterna inför kursen. Studenterna ska få tydlig information om kursens struktur samt betygs- och bedömningskriterier.

2.5 Seminarieledare

Seminarieledaren är ansvarig för planering och genomförande av den obligatoriska seminarierieserien. Vanligtvis är det examinatorn som leder seminarierna.

2.6 Medbedömarens ansvar och roll

I de fall examinator och handledare är samma person ska en medbedömare utses av examinator. Denna person ger feedback och föreslår betyg till examinator.

3 Arbetsprocessen

3.1 Obligatorisk seminarierieserie

För att stödja studenternas skrivprocess är uppsatskurserna på Ekonomihögskolan uppbyggda kring en seminarierieserie, vilket innebär att en 15 hp-kurs på helfart (tio veckor) har obligatoriska seminarier ungefär en gång varannan vecka. Vid seminarierna diskuteras studenternas texter i dess olika utvecklingsstadier under ledning av en seminarieledare (vanligtvis examinatorn). Fruktbara seminarier förutsätter studenternas aktiva deltagande när det gäller att skriva egna texter och att komma med konstruktiv kritik på andras texter. Kursansvarig i samråd med seminarieledare/examinator beslutar om innehåll och seminarietider för den aktuella kursen samt informerar studenterna inför kursstart. I bilaga 1 finns exempel på hur seminarierieseriens olika delar kan se ut.

Uppsatskursen och seminarierieserien avslutas med ett slutseminarium då bedömning görs (examinationstillfälle) av examinator. Här bedöms (1) studenternas skriftliga uppsatsarbete, (2) studenternas opponering på andras uppsatser och (3) hur studenterna försvarar sina egna uppsatser, d.v.s. hur väl studenterna motiverar de val som har gjorts under processens gång.

3.2Handledning

I början av kursen tilldelas studenterna en handledare som vid sidan av de gemensamma seminarierna bistår med handledning. Handledningen sker löpande genom hela kursen och författarna avtalar själva lämpliga tidpunkter med sin handledare. Studenterna ansvarar för att planera sitt arbete så att de blir klara på avsatt tid. För varje examensarbete avsätts ett visst antal timmar för handledning. För att nyttja tiden väl ansvarar studenterna för att komma till handledningstillfällena väl pålästa och med konkreta frågor/förslag att diskutera. Handledare och examinatorer har begränsade möjligheter att hjälpa studenterna med språkbehandling och litteratursökning. För extra stöd hänvisar vi dig som student till:

- Sök- och skrivhjälp via Universitetsbiblioteket
<https://lnu.se/ub/skriva-och-referera/>
<https://lnu.se/ub/soka-och-vardera/>
- REFERO – antiplagieringsguiden <http://refero.lnu.se/>
- Skrivguiden <http://skrivguiden.se/>
- Studieverkstaden <http://lnu.se/ub/studieverkstaden>

4 Formella krav

4.1 Behörighet

Behörigheten för respektive typ av examensarbete regleras i gällande kursplan. För att hitta rätt kursplan hänvisas du som student till <http://lnu.se/student/kursplaner>. Här kan du söka på kurskod, t.ex. 4FE02E eller på kursens namn.

4.2 Examensarbetets omfattning

För Examensarbeten på kandidatnivå- och magisternivå bör sidantalet ligga kring max 40-60 sidor. För examensarbeten på Civilekonomprogrammet samt masternivå bör sidantalet ligga kring max 70-100 sidor. Undantag ges för examensarbete som av empiriska skäl kräver ett större utrymme. Denna begränsning är ett sätt att undvika alltför omfattande deskriptiva avsnitt och premiera bearbetade och reflekterade texter där författarnas analys och tolkningar kommer till uttryck.

4.3 Antal exemplar av färdigtryckt arbete

Författarna ska i god tid före slutseminariet lämna in det färdiga arbetet till examinator och handledare. Exakt hur och när anger examinatorn senast vid kursstart. Dessutom ska arbetet lämnas in för plagiatkontroll enligt examinatorns instruktioner. Författarna ska också förse övriga i seminariegruppen med arbetet. Vanligtvis görs detta via MyMoodle.

4.4 Rapportens disposition

Titelsida – använd de mallar som finns att hämta på:

<https://lnu.se/ub/publicera-i-diva/publicera-din-uppsats/>

När det gäller examensarbetets innehåll och struktur hänvisas till Ekonomihögskolans förberedande metodkurser och den kurslitteratur som behandlar detta. Detta kommer också mer ingående att diskuteras under uppsatskursens olika seminarier.

Notera, arbetsprocessen ska beskrivas, liksom en arbetsfördelning illustrerande varje deltagares individuella bidrag.

4.5 Radavstånd och teckenstorlek

Uppsatsen skall skrivas med 1,5 radavstånd, och 12 punktets teckenstorlek i Times New Roman.

4.6 Rubrik- och referenssystem

Författarna väljer det rubriksystem som de anser vara lämpligt. Från Ekonomihögskolans sida rekommenderas Harvard-systemet som referenssystem, p.g.a. dess utbredda tillämpning. Oxfordsystemet bör undvikas då det primärt används för opublicerade källor. Av stor vikt är att det valda systemet tillämpas konsekvent. Mer detaljerad information om referenshantering går att finna under följande länk: <http://lnu.se/ub/sok-och-skrivhjalp/skriva-referenser>

4.7 Källförteckning

Källförteckningen skall endast innehålla litteratur som det finns hänvisning till i texten, med åtskillnad på skriftliga och muntliga källor. Mer detaljerad information om källförteckning går att finna under följande länkar: <http://skrivguiden.se/> och <http://lnu.se/ub/sok-och-skrivhjalp/skriva-referenser>

5 Övriga instruktioner

5.1 Gruppstorlek

Examensarbeten på kandidat- och magisternivå görs parvis, eller i grupp bestående av tre studenter. Examensarbeten på masternivå samt inom Civilekonomprogrammet görs parvis, eller i undantagsfall individuellt.

5.2 Plagiatkontroll

Samtliga arbeten genomgår efter slutlig inlämning, men före slutseminarium, plagiatkontroll.

5.3 Publicering av färdigt arbete

Efter att examinator har meddelat att uppsatsen är godkänd ansvarar författarna för att registrera och publicera arbetet i DiVA via universitetsbibliotekets hemsida <https://lnu.se/ub/publicera-i-diva/publicera-din-uppsats/>. Därefter kan betyget inrapporteras i Ladok.

5.4 Uppdragsarbeten – sekretess, etik

Ekonomisk eller annan ersättning från uppdragsgivare innebär inte att de akademiska kraven förändras. Viktigt att notera är att examensarbeten är offentliga handlingar, och ska publiceras i Diva. Om examensarbetet innehåller sådan information så att uppdragsgivaren kräver sekretess kan uppsatsen i särskilda fall undantas från publiceringskravet i Diva och där endast registreras, eller anonymiseras eller framställas i en särskild version för akademiskt bruk.

5.5 Examensarbetets kostnader

Författarna svarar själva för alla omkostnader kring arbetet, t.ex. för resor, tryckning, porto och telefonkostnader. Studenterna uppmuntras att söka stipendier. I de fall uppdragsgivare förekommer bör dessa ta över kostnaderna.

6 Betygsättning

På Ekonomihögskolan har Fakultetsstyrelsen tagit beslut att betygsskalan A-F tillämpas på samtliga kurser på grund- och avancerad nivå. Examensarbetet kan således erhålla något av följande betyg: A-F Ekonomihögskolans generella betygskriterier gäller i de fall där kursspecifika betygskriterier saknas, se tabellen nedan.

Betyg	Bedömning	Med avseende på varje mål för delkursen/kursen motsvarar ditt resultat något av följande kriterier
A	<i>Utmärkt</i>	Utomordentligt resultat med endast ett fåtal mindre brister
B	<i>Mycket bra</i>	Mycket bra resultat med endast ett fåtal brister
C	<i>Bra</i>	Generellt bra men med några brister
D	<i>Tillfredsställande</i>	Acceptabel nivå men flera brister finns
E	<i>Tillräckligt</i>	Resultatet uppfyller minimikriterierna
Fx	<i>Otillräckligt</i>	Examinator/kursansvarig kan undantagsvis bestämma att en student som ligger nära gränsen för E får utföra kompletterande uppgifter för att nå godkänt betyg. Examinator/kursansvarig meddelar skriftligen studenten vad som gäller för att inkomma med kompletteringen. I väntan på kompletteringen sätts betyget F, om kompletteringen godkänns ändras betyget till E.
F	<i>Otillräckligt</i>	Avsevärt mer arbete krävs

Vid betygsättning inräknas bedömning av huvudopposition, minioppositioner samt medverkan och aktivitet under kursens övriga obligatoriska seminarier. Examinator gör helhetsbedömningen som har det slutliga avgörandet för betygsättning. Som underlag för betygsättningen kan examinator inhämta synpunkter från extern medbedömare och handledare (se avsnitt 2.2). Vid fall där examinator och handledare är samma person måste medbedömare användas. För bedömningskriterier se bilaga 2.

Bilaga 1

Exempel på struktur för seminarieserien

Nedan anges vad som avhandlas vid examensarbetets seminarieserie. För examensarbeten på kandidatnivå och magisternivå kan PM 3 utgå. Från och med PM1 och framåt genomförs opposition studenterna emellan.

Upptaktsmöte

Mötet leds av examinator. Det rekommenderas att mötet hålls ca fyra veckor före examensarbetets start. Mötets syfte är att:

- Informera om kursens upplägg och organisation i förhållande till riktlinjerna.
- Ge information som kan underlätta val av ämne såsom ämnets forskning, förslag till fortsatt forskning från uppsatser och avhandlingar, lämpliga vetenskapliga artiklar, aktuell debatt inom ämnet och ev. tillgängliga uppdrag.

PM 0

Rapporten bör omfatta ca 1-3 sidor och innehålla en ämnesbeskrivning och en skiss över arbetets tänkta genomförande. Den utgör underlag för den inledande diskussionen, liksom för val av handledare. Examinator i samråd med berörd prefekt bör matcha handledare och studentgrupp baserat på examensarbetets ämnesinriktning.

PM 1

Rapporten syftar till att ge underlag för ställningstagande beträffande examensarbetets genomförbarhet. PM 1 kan omfatta 5-10 sidor. Det bör innehålla ett inledningskapitel med bakgrund, problemdiskussion, frågeställning och syfte samt gärna en metodskiss, en tidplan och en tänkt disposition.

PM 2

PM 2 är en utveckling av PM 1 med tillägg av en första version av ett metodkapitel, och kan omfatta 10-20 sidor. Metodkapitlet är länken mellan arbetets frågeställningar och resultat. Det ska motivera de vägval som görs, klargöra hur resultaten ska komma fram och hur slutsatser kan dras baserat på det empiriska och teoretiska material som presenteras. Uppsatsens syfte och frågeställningar ska ligga till grund för de vägval som sker. Ett obligatoriskt avsnitt ska behandla de forskningsetiska överväganden som gjorts.

Ett bra kriterium är att läsaren ska kunna göra om examensarbetet baserat på metodkapitlets information. Hur det empiriska materialet ska samlas in och behandlas, perspektivval, urvalsstrategier (val av respondenter) och formalia. Också de vetenskapliga aspekterna bör här tas upp: kopplingen mellan empiri och teori, analysmetoder och tentativa resultat/bidrag. Den vetenskapliga anknytningen kan skilja sig åt mellan olika ämnesområdets traditioner.

PM 3

PM 3 är en vidareutveckling av PM2 och kan bestå av 20-40 sidor. Vid deduktiva ansatser ska ett för frågeställningarna relevant teorikapitel presenteras. Teorikapitlet är ett ramverk för frågeställningen och tentativa resultat. Ett obligatoriskt avslutande avsnitt ska integrera den litteratur som ska användas. Det kan innehålla en analysmodell som klargör med vilka begrepp och modeller och i vilka steg som examensarbetets frågeställningar ska analyseras. Operationaliseringar visas gärna i en intervjuguide eller som ett enkätformulär. Vid induktiva/explorativa/abduktiva ansatser kan ett empirikapitel presenteras med förslag på riktningar för intressanta tolkningar.

Sluthandledning

Sluthandledningen genomförs med handledaren inför slutseminariet. Häri innefattas ett i det närmaste fullständigt manus. Ett avslutande avsnitt ska redogöra för examensarbetets samhällliga och/eller hållbarhetsaspekter. Om examensarbetet har fler än en författare ska metodkapitlet innehålla en redogörelse över gruppens arbetsprocess och varje författares individuella bidrag.

Slutseminarium

Slutseminariet varar ca 45 minuter per uppsats och syftar till en kritisk och konstruktiv diskussion kring examensarbetets form och innehåll. Huvudaktörerna på slutseminariet är studenterna/författarna och huvudopponenterna. Seminariet inleds med att författarna får tillfälle att kommentera brister i arbetet som upptäcks efter färdigställandet såsom stavfel, glömda referenser etc. – s.k. errata. Presentation av examensarbete sker inte vid slutseminarium. Däremot ska ett examensarbete för Civilekonomexamen presenteras hos eventuell uppdragsgivare.

Opponering

Förutom huvudopposition ska varje student göra individuella minioppositioner på ett till tre examensarbeten. Huvudopponenter och miniopponenter ska vid respektive examensarbets slutseminarium lämna in en skriftlig sammanfattning av sin opposition till examinator. Ca 1-2 sidor för mini- och 3-4 för huvudopposition. Kommentarer ska koncentreras till examensarbetets styrkor och svagheter samt ge konstruktiva förslag till alternativa angreppssätt och förbättringar. Miniopponenter och övriga seminariedeltagare är välkomna med synpunkter efter huvudopponenterna.

Bilaga 2 Betygskriterier

Bilaga 2 är ett exempel på hur betygskriterier kan se ut. Examinatorn har möjlighet att anpassa kriterierna utifrån ämnesområde och nivå på den specifika kursen. Hur detta görs ska framgå vid kursstart. På nästa sida finns en matris med betygskriterier utifrån bedömningskriterier och betygssteg för examensarbete på kandidatnivå. Varje bedömningskriterium är relaterat till de centrala examensmålen (Kandidatexamen) nedan:

Kunskap och förståelse

(K1) – visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet kunskap om områdets vetenskapliga grund, kunskap om tillämpliga metoder inom området, fördjupning inom någon del av området samt orientering om aktuella forskningsfrågor.

Färdighet och förmåga

(F1) – visa förmåga att söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning samt att kritiskt diskutera företeelser, frågeställningar och situationer,

(F2) – visa förmåga att självständigt identifiera, formulera och lösa problem samt att genomföra uppgifter inom givna tidsramar,

(F3) – visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper, och

(F4) – visa sådan färdighet som fordras för att självständigt arbeta inom det område som utbildningen avser.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

(V1) – visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter,

(V2) – visa insikt om kunskapens roll i samhället och om människors ansvar för hur den används, och

(V3) – visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens.

Betyg						
Bedömningskriterium	F	E	D	C	B	A
Efter avslutat examensarbete ska studenten kunna:	Avsevärt mer arbete krävs	Resultatet uppfyller minimikriterierna	Acceptabel nivå men flera brister finns	Generellt bra men med några brister	Mycket bra resultat med endast ett fåtal brister	Utomordentligt resultat med endast ett fåtal mindre brister
Problemedvetenhet – visa förmåga att självständigt identifiera, avgränsa och formulera ett problem med vetenskaplig relevans (F2, V3)	Arbetet visar på bristande helhetsyn i problembilden eller begränsas omotiverat för att undvika uppgiftens komplexitet. Relevanta bedömningar kopplade till examensarbetets frågeställning saknas.	Viss förmåga att självständigt formulera en undersökningsbar problemställning med relevant ämnesinnehåll för utbildningsprofilen.		God förmåga att självständigt formulera en undersökningsbar problemställning med relevant ämnesinnehåll för utbildningsprofilen. Den teoretiska och praktiska relevansen är väl motiverad. Problematiseringen är tydlig och logisk. Syftet är klart.		Mycket god förmåga att självständigt formulera en undersökningsbar problemställning med relevant ämnesinnehåll för utbildningsprofilen. Den teoretiska och praktiska relevansen är väl motiverad. Problematiseringen är tydlig och logisk. Syftet är klart.
Metodval och genomförande – visa förmåga att på begränsad tid självständigt planera och med adekvat metod genomföra ett examensarbete samt att beskriva och utvärdera detta arbete som även ska hantera vetenskapliga, samhälleliga och etiska samt hållbara aspekter (K1, F1, F2, F3, F4, V1)	Motivering av vald metod eller utvärdering av denna brister. Bedömningar saknas eller är bristfälliga. Arbetet visar på oförmåga att sätta in studien i ett större sammanhang. Examensarbetet tar inte upp etiska och samhälleliga aspekter även om dessa kan vara relevanta för uppsatsämnet alternativt saknas motivering till varför aspekterna inte tagits upp.	Förmåga att göra motiverade metodval utifrån uppsatsens problemställning, baserade på vetenskap och utvärderade gentemot andra metoder. Förmåga att beskriva vald metod för insamling och analys av data. Viss medvetenhet om samhälleliga och etiska aspekter om detta inte motiverats som irrelevant.		God förmåga att göra motiverade metodval utifrån uppsatsens problemställning, baserade på vetenskap och utvärderade gentemot andra metoder. God förmåga att beskriva vald metod för insamling och analys av data. Visa medvetenhet om samhälleliga och etiska aspekter om detta inte motiverats som irrelevant.		Mycket god förmåga att göra motiverade metodval utifrån uppsatsens problemställning, baserade på vetenskap och utvärderade gentemot andra metoder. Mycket god förmåga att beskriva vald metod för insamling och analys av data. Visa medvetenhet om samhälleliga och etiska aspekter om detta inte motiverats som irrelevant.
Teoretisk referensram – visa kunskap om det valda ämnesområdets vetenskapliga grund och visa förmåga att	Relevant litteratur saknas i hög grad eller har inte integrerats i arbetet. Arbetet bygger inte på tidigare kunskap inom området.	Viss kunskap om det valda ämnesområdets vetenskapliga grund. Viss förmåga att identifiera, redogöra och argumentera för		God kunskap om det valda ämnesområdets vetenskapliga grund. God förmåga att identifiera, redogöra och argumentera för		Mycket god kunskap om det valda ämnesområdets vetenskapliga grund. Mycket god förmåga att identifiera, redogöra och

orientera sig och tematisera relevant kunskap – visa förmåga att identifiera, välja och använda relevanta teorier (K1, F1)	Koppling till aktuell forskning och utveckling saknas eller är bristfällig. Arbetet visar på bristfälliga kunskaper från tidigare kurser i utbildningen.	vetenskapliga teoretiska begrepp kopplade till uppsatsens problemställning. Aktuell forskning och utveckling kopplat till examensarbetet redovisas. Relevanta kunskaper från utbildningens kurser används på ett adekvat sätt. Viss förmåga att självständigt och systematiskt hantera examensarbetets uppgift utifrån kritisk analys och syntes av relevant litteratur.		vetenskapliga teoretiska begrepp kopplade till uppsatsens problemställning. Aktuell forskning och utveckling kopplat till examensarbetet redovisas på ett tydligt sätt. Relevanta kunskaper från utbildningens kurser används på ett adekvat sätt. God förmåga att självständigt och systematiskt hantera examensarbetets uppgift utifrån kritisk analys och syntes av relevant litteratur.		argumentera för vetenskapliga teoretiska begrepp kopplade till uppsatsens problemställning. Aktuell forskning och utveckling kopplat till examensarbetet redovisas på ett tydligt sätt. Relevanta kunskaper från utbildningens kurser används på ett adekvat sätt. Mycket god förmåga att självständigt och systematiskt hantera examensarbetets uppgift utifrån kritisk analys och syntes av relevant litteratur. Mycket god förmåga att integrera kunskaper inom specifika teoretiska ämnesområden.
Empiri – visa förmåga att samla och presentera relevant empiri (K1, F1)		Viss förmåga att samla och beskriva empiri som är relevant för uppsatsens problemställning		God förmåga att samla och beskriva empiri som är relevant för uppsatsens problemställning		Mycket god förmåga att samla och beskriva ett rikt empiriskt material som är relevant för uppsatsens problemställning och som samtidigt öppnar för alternativa tolkningar
Analytiskt kunnande – visa förmåga till systematisk analys och kritisk tolkning. – visa förståelse för relationen mellan teori och empiri.	Komplexa företeelser, frågeställningar eller situationer identifieras, hanteras och analyseras inte i examensarbetet. Arbetet visar på bristande helhetssyn i problembilden eller	Viss förmåga att utifrån problemställning och metodik tillämpa vetenskapliga färdigheter som modellering, analys, utveckling och utvärdering. Relevanta komplexa		God förmåga att utifrån problemställning och metodik på ett systematiskt sätt tillämpa vetenskapliga färdigheter som modellering, analys, utveckling och utvärdering.		Mycket god förmåga att utifrån problemställning och metodik på ett systematiskt sätt tillämpa vetenskapliga färdigheter som modellering, analys, utveckling och utvärdering.

(F1, F2, F3, F4)	begränsas omotiverat för att undvika uppgiftens komplexitet. Relevanta bedömningar kopplade till examensarbetets frågeställning saknas.	företeelser, frågeställningar och situationer identifieras i examensarbetet. Arbetet visar tydligt att dessa är väl hanterade och analyserade även om tillgänglig information är begränsad. Adekvata bedömningar kopplade till examensarbetets frågeställningar och dess resultat genomförs.				
Slutsatser – visa förmåga att formulera slutsatser underbyggda av sakliga och relevanta argument. Giltighetsanspråk - kritisk reflektion avseende validitet och trovärdighet. (K1, F1, F2, F3, F4, V1, V2, V3)	Visar inte förmåga att formulera slutsatser underbyggda av sakliga och relevanta argument. Saknar reflektion om validitet och trovärdighet. Diskussion om utveckling av arbetet saknas.	Viss förmåga att formulera slutsatser underbyggda av sakliga och relevanta argument. Viss förmåga att reflektera över validitet och trovärdighet. Behovet av ytterligare kunskap diskuteras.		God förmåga att formulera slutsatser underbyggda av sakliga och relevanta argument. God förmåga att reflektera över validitet och trovärdighet. Behovet av ytterligare kunskap diskuteras.		Mycket god förmåga att formulera slutsatser underbyggda av sakliga och relevanta argument. Implikationer för teori och praktik diskuteras. Mycket god förmåga att reflektera över validitet och trovärdighet. Behovet av ytterligare kunskap diskuteras.
Vetenskapligt språk och kommunikationsförmåga (skriftligt och muntligt) – visa förmåga att kommunicera på vetenskaplig grund och skriva språkligt korrekt i vetenskaplig form och utifrån angivna formella	Innehållet är inte systematiskt presenterat, och texten eller den muntliga presentationen är svår att förstå. Argumentationen för slutsatserna brister. Referaten har oklart syfte, ligger för nära originalkällan, eller staplas utan tydligt samband. Den	Godtagbar förmåga att argumentera utifrån vetenskaplig grund och förmåga att skriva med godtagbar struktur, formalia och språkbehandling. Godtagbar förmåga att formulera sig och visa sammanhang i begrepps användning och		God förmåga att argumentera utifrån vetenskaplig grund och förmåga att skriva med god struktur, formalia och språkbehandling. Uppsatsen är språkligt välformulerad och sammanhängande med god begrepps användning och tydlig redovisning av arbete,		Mycket god förmåga att argumentera utifrån vetenskaplig grund och förmåga att skriva med mycket god struktur, formalia, språkbehandling och vetenskaplig noggrannhet. Uppsatsen är språkligt välformulerad och sammanhängande med mycket god

krav. (F3, F4)	skriftliga rapporten är inte språkligt välformulerad eller sammanhängande. Den fortlöpande kommunikationen eller den muntliga presentationen visar inte på lyhördhet, tydlighet eller förmåga att diskutera det egna (försvar) eller andras arbeten (opposition).	redovisning av arbete, resultat och analys. Referaten av källorna har relevans, är formulerade med viss självständighet. Studenten visar viss förmåga att pröva, värdera och även kunna förkasta idéer och lösningar i diskussioner av uppgiften. Visar viss förmåga att muntligt diskutera såväl det egna (försvar) som andras arbeten (opposition).		resultat och analys. Referaten av källorna har relevans, är självständigt formulerade och väl integrerade. Argumentationen för slutsatserna är väl genomförd. Visar God förmåga att muntligt diskutera såväl det egna (försvar) som andras arbeten (opposition). Examensarbetet visar på god bedömningsförmåga, till exempel att kunna förklara, motivera, kritisera och rekommendera.		begreppsanvändning och tydlig redovisning av arbete och resultat, klar analys och väl underbyggd argumentation. Referaten av källorna har relevans, är självständigt formulerade och väl integrerade. Visar mycket god förmåga att muntligt och med tydlig analys och argumentation diskutera såväl det egna (försvar) som andras arbeten (opposition).
Självständighet under processen (F2, F4)	Studenten visar inte på eget kreativt arbete mellan handledningstillfällena.	Studenten visar på viss initiativförmåga. Examensarbetet utförs till stora delar självständigt.		Studenten visar på god initiativförmåga. Examensarbetet utförs självständigt.		Studenten visar på mycket god initiativförmåga. Examensarbetet utförs mycket självständigt.
Aktivt deltagande på seminarier (F1, F2, F3, F4)	Låg närvaro. Dålig eller ingen förberedelse när det gäller den egna uppsatsen och när det gäller att läsa och ge feedback på andras arbete, sen med leveranser, inget bidrag till andra studenters lärande under seminarierna.	Godtagbar närvaro. Godtagbar förberedelse när det gäller eget arbete och när det gäller att läsa och ge feedback på andras arbete. Leveranser i tid. Arbetar aktivt för andra studenters lärande under seminarierna.		God förberedelse när det gäller eget arbete och när det gäller att läsa och ge feedback på andras arbete. Leveranser i tid. Bidrar aktivt till andra studenters lärande under seminarierna.		Mycket god förberedelse när det gäller eget arbete och när det gäller att läsa och ge feedback på andras arbete. Leveranser i tid. Betydande bidrag till andra studenters lärande under seminarierna.

För betyget A krävs hög nivå på något av nedanstående kriterier:

- Svårighetsgrad
- Arbetets originalitet
- Bidragens teoretiska relevans

Sammanvägning av betyg

Det slutliga betyget på uppsatsen ska tydligt spegla bedömningen på de olika kriterierna ovan.

Utbildning på avancerad nivå

Utbildning på avancerad nivå ska i huvudsak bygga på och fördjupa de kunskaper, färdigheter och förmågor som studenterna har fått på grundnivån.

Utbildning på avancerad nivå ska ge studenterna:

- fördjupade kunskaper
- ytterligare utvecklad förmåga och förutsättningar för att självständigt integrera och använda kunskaper
- utvecklad förmåga och förutsättningar att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer
- utvecklad förmåga och förutsättningar för att arbeta självständigt med forskning, utveckling eller annat arbete.